

EUROPAPARLAMENTET

2004



2009

Plenarhandling

A6-0182/2008

13.5.2008

BETÄNKANDE

om framtiden för unga jordbrukare med tanke på den pågående reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (2007/2194(INI))

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

Föredragande: Donato Tommaso Veraldi

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	13
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	17

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om framtiden för unga jordbrukare med tanke på den pågående reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (2007/2194(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution,

- med beaktande av sin resolution av den 17 januari 2001 om situationen och framtidsutsikterna för unga jordbrukare i Europeiska unionen¹,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 av den 20 september 2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)²,
- med beaktande av Lissabonstrategin som är avsedd att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi senast 2010,
- med beaktande av resultaten från den offentliga utfrågningen den 26 februari 2008,
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för jordbruk och landsbygds utveckling (A6-0182/2008), och av följande skäl:
 - A. I strategin från Göteborg prioriteras konkurrenskraften och den europeiska ekonomins hållbarhet. Unga jordbrukare kan spela en viktig roll för att göra den framgångsrik.
 - B. Den europeiska mångfunktionella jordbruksmodellen kan frambringa en hållbar utveckling i landsbygdsområden tack vare den utbredda förekomsten av jordbruksföretag.
 - C. I samband med den pågående reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) har nya perspektiv öppnats beträffande unga jordbrukares etablering och utvecklingen av deras jordbruk, men dessa perspektiv öppnas inte på ett likformigt sätt i hela EU, vilket försvårar en gemenskapsstrategi.
 - D. Enligt Eurostatsiffror från 2003 är endast 7 procent av Europeiska unionens jordbrukare under 35 år och andelen minskar, samtidigt som livsmedelsproduktionen måste fortsätta att öka i framtiden. Tyvärr saknas det aktuell och uttömmande statistik om antalet unga jordbrukare och deras situation inom det europeiska jordbruket.
 - E. Den förestående reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken – hälsokontrollen – erbjuder ett tillfälle att förbättra styrningen av stödet till unga jordbrukare som inte får missas.
 - F. Unga måste kunna etablera sig på lönsamma jordbruksföretag i en dräglig miljö så att de kan möta utmaningarna när det gäller Europeiska unionens livsmedels- och

¹ EUT C 262, 18.9.2001, s. 153.

² EUT L 277, 21.10.2005, s. 1.

energisäkerhet, tillväxt och sysselsättning i alla EU:s landsbygdsområden samt en hållbar och varaktig förvaltning av landsbygden.

- G. Det krävs en mångfunktionell strategi, och det är i synnerhet lämpligt att stödja unga jordbrukare.
- H. Det är mycket viktigt för landsbygdsområden att de unga blir ägare till jordbruk eftersom jordbruket fortfarande utgör grundvalen för ekonomin och det sociala nätverket i de flesta av dessa områden.
- I. Det är nödvändigt att snabbt få till stånd en EU-strategi för att främja utbildning av unga jordbrukare i företagsmetoder.
- J. Unga jordbrukare är mycket dynamiska i sitt beslutsfattande, är riskvilliga, har en förmåga att finna synergier och använda komplement samt att genomföra planeringsalternativ som innehåller mycket mer nytänkande än vad som är brukligt inom jordbruket.
- K. Även om de olika strategierna för stöd till unga jordbrukare bidrar till att gjuta nytt liv i det europeiska jordbruket, utgör en generationsväxling bland ägarna till jordbruksföretag fortfarande en utmaning för EU.
- L. Unga jordbrukare brottas med problem utöver de vanliga, såsom den höga etableringskostnaden, den höga skuldsättningsgraden samt bristen på tillgängliga jordbruk och specialutbildning. Jordbrukspolitiken kräver allt större kringansvar av jordbrukarna, särskilt ifråga om miljön, djurens hälsa och välbefinnande, livsmedelssäkerhet och landskapsvård.
- M. En ung och dynamisk jordbrukssektor är en av de viktigaste faktorerna för att uppnå de mål som fastställts i Lissabonstrategin.
- N. Enligt den nya förordningen om stöd till landsbygdens utveckling är det möjligt att göra en programplanering under perioden till och med den 31 december 2013.
- O. Europeiska unionens territorium består till 92 procent av landsbygdsområden, samtidigt som hälften av befolkningen numera bor i städer och hälften på landet.
- P. En generationsväxling är nödvändig för att i framtiden bevara den höga kvaliteten på EU:s livsmedel, livsmedelssäkerheten och Europeiska unionens självförsörjning.
 - 1. Europaparlamentet bekräftar att ett av målen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara att trygga en bättre generationsväxling inom jordbruket och för detta ändamål kompletterar instrumenten inom den första och andra pelaren – för ett hållbart jordbruk respektive en utvecklad landsbygd – varandra särskilt bra.
 - 2. Europaparlamentet bekräftar att stöd till generationsväxling inom jordbruket är väsentligt för att bemöta utmaningarna i fråga om livsmedel, energi och miljö samt de territoriella utmaningar som dagens och morgondagens jordbruk i EU står inför. Parlamentet anser det inte vara möjligt att anta samtliga dessa utmaningar i kombination med samhällets förväntningar utan ett starkt jordbruk med många jordbrukare i unionen.

3. Europaparlamentet anser att Europeiska unionens utvidgning till nya medlemsstater har ökat den kulturella mångfalden och därigenom dess mångfald av produkter och att den erbjuder en värdefull möjlighet att öka konkurrenskraften för EU:s jordbruk genom att betona fortsatt innovation och kvaliteten hos gemenskapsprodukterna och genom att uppmärksamma producenternas insatser för den viktiga livsmedelssäkerheten.
4. Europaparlamentet anser att stödåtgärder för unga jordbrukare bör utarbetas och genomföras med särskilt beaktande av situationen för unga jordbrukare i de nya medlemsstaterna.
5. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att lägga fram förslag om införandet av en EU-kvalitetsmärkning som gör det möjligt för konsumenterna att lätt identifiera produkter som producerats i enlighet med EU:s strikta normer för miljö, djurskydd och livsmedelssäkerhet.
6. Europaparlamentet konstaterar att när det gäller kvalitet måste mångfald i fråga om produktion och produkter vara ett mål.
7. Europaparlamentet konstaterar att det viktigaste villkoret för en förnyring av företaget inom jordbruket ligger i tillträdet till mark, med tanke på den höga markkostnaden.
8. Europaparlamentet anser att den gemensamma jordbrukspolitiken i framtiden måste ha som mål att undanröja de nuvarande hindren för ungdomar som vill ägna sig åt jordbruksverksamhet genom att prioritera generationsväxlingen.
9. Europaparlamentet efterlyser vidare ökade insatser för att förklara EU:s jordbruksmodell, med dess höga standarder inom miljö, djurskydd och livsmedelsäkerhet, för allmänheten.
10. Europaparlamentet anser att det är en viktig fördel för den utvidgade unionen att unga startar eller övertar jordbruksföretag.
11. Europaparlamentet konstaterar att det fortfarande finns svårigheter beträffande höga etableringskostnader, däribland höga försäljningspriser eller höga hyror för jordbruksfastigheter och behovet av att kontinuerligt investera i materiella tillgångar och mänskliga resurser för att uppnå en högre teknisk innovationsnivå eller bättre logistik, och att det för att höja den tekniska och logistiska innovationsnivån krävs mer än bara inköp av utrustning och maskiner samt att forskning och tillgång till forskningsresultat är viktigt för att nå en sådan högre nivå.
12. Europaparlamentet ber kommissionen att stödja medlemsstaterna i inrättandet av en markbank som byggs upp på grundval av mark som frigörs till följd av förtidspensionering. Parlamentet anser det vara viktigt att få till stånd stöd för samfällade förvärv av maskiner och utrustning som kostar mycket och utnyttjas lite av varje enskild jordbrukare.
13. Europaparlamentet förespråkar en översyn av storleken på startstödet, som inte har ändrats sedan det infördes och som inte längre förefaller vara anpassat till jordbrukarnas behov.

14. Europaparlamentet understryker att fastighetspriserna är ett av de problem som möter unga människor som etablerar sig inom jordbruket och uppmanar kommissionen att undersöka den betydande höjningen av markpriset, som delvis orsakas av urbaniseringstryck och spekulation.
15. Europaparlamentet rekommenderar att instrument utvecklas som gör det möjligt att vid överlåtelse av jordbruksmark prioritera unga jordbrukare som etablerar sig framför jordbrukare som utvidgar sina ägor, bl.a. genom en mekanism för förtidspensionering, stöd till uppskjutet förvärv av fastigheten, en mekanism för successiv etablering och arrendering av en del av marken.
16. Europaparlamentet noterar att effektiviteten måste förbättras när det gäller politiken för startstöd till unga jordbrukare och att det är viktigt att förutse andra prioriteringskriterier vid klassificering av stödmottagarkategorier, varvid hänsyn tas till objektiva egenskaper.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sitt lagförslag till hälsokontroll föreslå att det stöd för unga jordbrukare som föreskrivs i lagstiftningen om landsbygdsutveckling ska ingå bland de obligatoriska åtgärderna i de program som medlemsstaterna utarbetar, vilket även bör åtföljas av en höjning av startstödet.
18. Europaparlamentet anser att stödet till unga jordbrukare även bör ges till nykomlingar, eftersom dessa kan vara en värdefull källa till förnyelse inom EU:s jordbruk. Parlamentet betonar att stöd främst bör riktas till nya jordbrukare och inte till dem som upphör med jordbruksverksamhet. Parlamentet understryker att åtgärderna till stöd för övertagandet av ett jordbruk inte får snedvrída konkurrensen mellan nykomlingarna och jordbrukarnas söner och döttrar.
19. För att undvika avflyttning från mindre gynnade jordbruksområden, och därigenom fullfölja målet om unionens territoriella sammanhållning, konstaterar Europaparlamentet att det är särskilt viktigt att gynna etableringen av unga jordbrukare i områden med varaktiga naturgivna svårigheter, såsom öar och bergsområden där kostnaden för planering, uppförande av byggnader och tillgänglighet är högre och där det ofta är nödvändigt att diversifiera verksamheten för att uppnå tillräcklig ekonomisk lönsamhet.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka effektiviteten och mervärdet i olika nationella åtgärder och EU-åtgärder riktade till unga jordbrukare och att lägga fram en rapport om saken senast den 1 juli 2009.
21. Europaparlamentet konstaterar att en stor del av de unga jordbrukarna anser att investeringsstöd och räntesubventioner är de effektivaste sätten att stimulera företagandet och stärka deras konkurrenskraft. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att på lämpligt sätt beakta stöd och subventioner.
22. Europaparlamentet ber kommissionen undersöka vilken effekt produktionsstöd, gårdsstöd och bidrag har på unga jordbrukares etablering, eftersom alla dessa bestämmelser ofta skapar konflikter mellan generationerna, vilket gör det svårare för unga som vill ägna sig åt jordbruk att få tillgång till dessa stöd. Enligt parlamentet borde kommissionen dra slutsatserna av detta för den gemensamma jordbrukspolitiken för att öka de ungas möjligheter att etablera sig.

23. Europaparlamentet noterar att det för att bättre beakta de ökade kostnaderna för att ta över ett jordbruk och svårigheterna med etablering i problemdrabbade områden är lämpligt att höja det gemenskapstak som begränsar stödet till 55 000 euro och förlänga fristen för att uppfylla kraven efter etableringen till fem år i stället för tre.
24. Europaparlamentet anser att jordbruksverksamhet ofta är den sista kvarvarande verksamheten i landsbygdsområden och att det därför är nödvändigt att genomföra åtgärder för att ge unga jordbrukare incitament att etablera sig, men utöver behovet av att se till att deras etableringar är lönsamma måste man bemöda sig om att göra landsbygden beboelig genom att främja lika tillgång till allmänna tjänster (post, skolor, kollektivtrafik, hälsovård m.m.) och upprätthålla servicen till allmänheten (affärer och hantverkare, barn- och äldreomsorg, allmännyttiga bostäder och hyresbostäder m.m.) och ge utrymme för socialt liv som gör det möjligt att bryta isoleringen (kaféer, kulturcenter, sportcenter, etc.).
25. Europaparlamentet understryker att det måste utvecklas instrument som gör det möjligt för unga jordbrukare att vara borta från sina jordbruk i samband med utbildning, semester, barnafödande m.m. Parlamentet ställer sig positivt till att tilldelningen av startstöd för unga jordbrukare, även om det rör sig om en partiell etablering, ska vara underställd ett frivilligt framläggande av en ekonomisk plan, som ett instrument som med tiden ska göra det möjligt att utveckla jordbruksverksamheten och andra verksamheter förknippade med landsbygden på det nyetablerade jordbruksföretaget.
26. Europaparlamentet ställer sig positivt till att tilldelningen av startstöd för unga jordbrukare, även om det rör sig om en partiell etablering, ska vara underställd ett frivilligt framläggande av en ekonomisk plan, som ett instrument som med tiden gör det möjligt att utveckla jordbruksverksamheten och annan landsbygdsanknuten verksamhet på deras nya gårdar.
27. Europaparlamentet rekommenderar att det i systemet för att stimulera etablering ska ingå incitament för ägare som arrenderar ut sina gårdar till unga jordbrukare och/eller arrendestöd under en tid som kan sträcka sig fram till det tionde året efter etableringen.
28. Europaparlamentet betonar svårigheten att få tillgång till finansiering för unga jordbrukare som vill etablera sig och nyttan av system för subventionerande lån som gör det möjligt för unga jordbrukare att genomföra sina etableringsplaner och fortsätta att bedriva sin verksamhet utan att behöva skuldsätta sig alltför mycket.
29. Europaparlamentet konstaterar att på grund av den höga skuldsättningen och den höga etableringskostnaden har unga jordbrukare stora svårigheter att uppnå ett bra konkurrensläge. Parlamentet ber därför kommissionen och medlemsstaterna att hitta nya lösningar på just dessa problem.
30. Europaparlamentet anser att företagsamheten bland unga jordbrukare ska stödjas genom öppna, enklare och mindre betungande bestämmelser samt de lägre kostnader som detta skulle få till följd.
31. Europaparlamentet anser därför att medlemsstaterna och de regionala myndigheterna bör undersöka alternativ för att införa eller förbättra systemen för att ge startkapital till nya jordbrukare till förmånlig ränta.

32. Europaparlamentet beklagar samtidigt effekterna av spekulativa eller strukturella faktorer som hindrar en adekvat ersättning för produktionsfaktorerna (mark, arbete och kapital) såsom garantier för att få tillgång till lån, höga räntesatser, juridiska och skattemässiga hinder, sociala avgifter samt administrativa kostnader och anser att lämpliga politiska åtgärder är nödvändiga för att avskaffa excesser och missförhållanden som snedvrider konkurrensen.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla nya (skatte)åtgärder för att hjälpa unga jordbrukare att bära de tunga investeringskostnader som möter dem efter att de förvärvat sina jordbruk. Parlamentet uppmanar kommissionen att komma med konkreta förslag i detta syfte inom ramen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken.
34. Europaparlamentet begär att det ska bli obligatoriskt att bevilja sådana åtgärder för unga jordbrukare inom ramen för de åtgärder som fastställs inom axel 1 i förordning (EG) nr 1698/2005 för att förbättra jordbrukssektorns konkurrenskraft.
35. Europaparlamentet bekräftar sin uppfattning att åtgärder för landsbygdsutveckling bör riktas direkt till jordbrukarna.
36. Europaparlamentet anser att kommissionen bör analysera det särskilda ekonomiska stödet till unga jordbrukare enligt axlarna II och III i politiken för landsbygdsutveckling, särskilt vad gäller den sociala infrastrukturen och en förbättring av ungdomars sysselsättningsgrad i landsbygdsregioner.
37. Europaparlamentet efterlyser att startstödet till unga jordbrukare som bedriver flerfunktionell verksamhet (jordbruk och annan verksamhet) höjs så att unga jordbrukare som bedriver enbart jordbruksverksamhet eller som kompletterar denna med andra inkomster som intjänats på landsbygden får tillgång till startstöd.
38. Europaparlamentet ber medlemsstaterna se till att unga, män som kvinnor, som befinner sig i en prekär ägarsituation, får tillgång till startstöd för att kunna anpassa sitt jordbruksföretag, antingen genom att bedriva jordbruksverksamhet eller genom att komplettera denna med andra inkomster, så att de tillförsäkras en utkomst mätt i disponibel inkomst och arbete.
39. Europaparlamentet anser att unga jordbrukare inom EU borde få konkurrera med varandra på lika villkor inom Europeiska unionen. Parlamentet begär därför att nuvarande artikel 69 i rådets förordning nr 1782/2003 försiktigt ska ses över och därefter tillämpas för att förhindra snedvridning av konkurrensen på EU:s inre marknad.
40. Europaparlamentet efterlyser att alla åtgärder inom politiken för jordbruks- och landsbygdsutveckling ska överensstämja med de mål som EU har ställt upp för sig som en del av Lissabonstrategin för att göra det möjligt för unga jordbrukare att verka i en dynamisk ekonomisk miljö.
41. Europaparlamentet anser det vara lämpligt att inom ramen för översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken vidta åtgärder för att trygga och stabilisera jordbruksinkomsterna, en viktig förutsättning för generationsväxling inom jordbruket,

genom att på EU-nivå införa innovativa instrument för risk- och krishantering för att bättre kunna möta marknadsriskerna och den ökade prisfluktuationen.

42. Europaparlamentet anser att man bör prioritera verkliga förenklingar och ökad öppenhet i genomförandet av instrument och åtgärder till förmån för unga jordbrukare som bedriver jordbruksverksamhet, inbegripet när denna verksamhet kompletteras med andra verksamheter med anknytning till landsbygden som är nödvändiga för att trygga företagets lönsamhet.
43. Europaparlamentet påpekar att det är nödvändigt att inte missgynna medelålders jordbrukare som fortfarande kommer att vara aktiva på medellång sikt men som inte längre betraktas som unga jordbrukare, och som också möts av nya utmaningar.
44. Europaparlamentet konstaterar att på grund av de höga kraven på ”morgondagens företagsledare” måste icke-formell utbildning och vidareutbildning systematiskt intensifieras för att garantera en effektiv kunskapsöverföring från jordbruksforskningen till jordbruket.
45. När det gäller arvskiten anser Europaparlamentet att man bör införa en lagstiftning som är mer inriktad på att förhindra en uppdelning av jordbruksföretag, vilket syftar till att åstadkomma både skalfördelar och diversifieringsfördelar. Arvskiten som inbegriper andra än familjemedlemmar bör underlättas för att bevara jordbruken och göra det möjligt för unga entreprenörer med jordbruksutbildning att bli jordbrukare.
46. Europaparlamentet anser att de nationella mekanismerna för förtidspension inte bör kunna åberopas annat än om det jordbruk vars ägare går i pension övertas av en ung jordbrukare, eller att den jordbrukare som går i pension i sådana fall ska ha rätt till en högre pension.
47. Europaparlamentet anser att översiktsplanerna för etablering och utveckling av jordbruk dessutom bör innehålla särskilda åtgärder avseende stadgeenligt erkännande av unga jordbrukare för att garantera lika sociala rättigheter för män och kvinnor. Därför är det väsentligt att i landsbygdsområdena bevara oundgängliga funktioner som daghem, lekskolor och service för mödrar.
48. Europaparlamentet noterar att särdragen och den sociala och kulturella mångfalden utgör centrala beståndsdelar i politiken för att stärka produktionen liksom identifieringen med ett bestämt område och överlägsna produktionsmetoder, vilket det anseende och den framgång som jordbruksprodukter med skyddad geografisk beteckning eller märkning åtnjuter är ett tecken på.
49. Europaparlamentet framhåller att utbildning inom livsmedelsområdet, något som unga jordbrukare kan tillhandahålla, främjar ökad kunskap om god kosthållning, vilket främjar människors hälsa och samhället i stort, och välkomnar uttryckligen aktiviteter som Tellusprogrammet som genomförs inom Europeiska rådet för unga jordbrukare (CEJA) eller transnationella modellprojekt som ”Schüler auf dem Bauernhof” (elever på bondgård).
50. Europaparlamentet understryker nödvändigheten av ändamålsenlig information om livsmedels- och näringslära i alla former av utbildning.

51. Europaparlamentet anser det nödvändigt att främja jordbrukaryrket och de tjänster det tillhandahåller samhället utöver själva odlingsverksamheten i syfte att locka fler unga till yrket, särskilt unga som inte vuxit upp i jordbrukarfamiljer.
52. Europaparlamentet anser att jordbrukaryrket också måste främjas genom en bättre kommunikation om innehållet i den gemensamma jordbrukspolitiken till den breda allmänheten, det vill säga konsumenterna, vad gäller hygienkrav, miljökrav och krav för djurens välbefinnande, villkoren för stöd, mångsidighet, EU-produkternas kvalitet, bidrag till bekämpningen av klimatförändringen, självförsörjning på livsmedelsområdet och framtida utmaningar när det gäller att ge mat åt världens befolkning, som kommer att uppgå till nio miljarder 2050.
53. Europaparlamentet efterlyser att företrädesrätten för EG-produktionen förstärks för att garantera EU:s konsumenter att de produkter de köper uppfyller hygien- och miljökraven, och ersätta EU:s jordbrukare som är utsatta för konkurrens från tredjeländer som inte iakttar lika höga hygien- och miljökrav eller sociala krav.
54. Europaparlamentet anser att unga jordbrukare bör få bättre villkor så att de kan dra fördel av de möjligheter som erbjuds av en större flexibilitet i efterfrågan på jordbruksvaror och jordbrukstjänster samt av ökad öppenhet på världens tillväxtmarknader inför avslutandet av de multilaterala förhandlingarna. Parlamentet anser följaktligen att det är viktigt att kommissionen inom WTO förhandlar fram ett avtal som ger jordbrukssektorn tillräckliga marginaler för att kunna fortsätta att konkurrera med tredjeländer och som därmed garanterar unga jordbrukare en framtid. Parlamentet anser att införandet av icke-handelsrelaterade frågor i detta sammanhang är av avgörande betydelse.
55. Europaparlamentet anser att unga jordbrukare måste kunna möta sina utländska konkurrenter på lika villkor. Parlamentet uppmanar därför kommissionen se till att man prioriterar erkännandet av icke-handelsrelaterade frågor som importkriterier i multilaterala och bilaterala handelsförhandlingar.
56. Europaparlamentet konstaterar att den nya generationen av jordbrukare som en del av planeringen på medellång till lång sikt måste överta ansvaret för kampen mot klimatförändringarna och att de genom att agera miljövänligt och tillhandahålla alternativa miljövänliga energikällor, i synnerhet genom framställning av biomassa och användning av biogasanläggningar, aktivt bidrar till miljöskyddet och till en minskning av koloxidutsläppen.
57. Europaparlamentet framhåller att unga jordbrukare möts av en dubbel utmaning: dels måste de genomföra åtgärder för att förbättra jordbruksmetoderna och göra dem mer hållbara och lönsamma, dels måste de återupprätta jordbrukets viktiga roll i förvaltningen av miljöaspekterna varvid jordbruket blir en ledande aktör i kampen mot klimatförändringarna. Parlamentet framhåller därför att det är nödvändigt att ha ett långsiktigt och hållbart perspektiv på politiken och åtgärderna för unga jordbrukare och att ekonomiskt stödja deras insatser för att skydda miljön.
58. Europaparlamentet noterar att jord- och skogsbrukssektorn är den enda ekonomiska verksamhet som tack vare fotosyntesen av klorofyll fångar in koldioxid, vilket gör det än mer nödvändigt att upprätthålla jordbruksverksamheten.

59. Europaparlamentet betonar vikten av att skifta fokus för den tillämpade forskningen inom jordbrukssektorn så att den är i linje med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, att främja tekniköverföring och förbättra jordbrukarnas tillgång till forskningsresultat och till de senaste innovationerna i fråga om produktionsmetoder och produktionsverktyg. Parlamentet anser att EU:s jordbrukare lättare måste kunna få tillgång till forskningsresultat genom att det upprättas nätverk för utbyte av forskningsrön och genom att forskningen samordnas på nationell nivå och EU-nivå.
60. Europaparlamentet konstaterar att utbyte mellan forskarna och användarna är en förutsättning för att forskningsresultat ska slå igenom i praktiken och för att forskningen ska tillmötesgå behoven inom jordbrukssektorn.
61. Europaparlamentet betonar att det ligger i unionens ekonomiska intresse (förbättring av produktiviteten) och miljöintresse (aktualisering av kunskapen om gröna metoder) att i högre grad stödja utbildning av jordbrukare under hela deras yrkesverksamma liv. Parlamentet uppmanar särskilt program som främjar unga jordbrukares rörlighet inom unionen (bl.a. Leonardo da Vinci). Parlamentet framhåller särskilt nödvändigheten av att skapa instrument som gör det möjligt för jordbrukarna att vara borta från jordbruket under utbildningsperioden.
62. Europaparlamentet föreslår att ett program inrättas för unga jordbrukare där bästa praxis inom jordbruket kan utbytas.
63. Europaparlamentet anser att det måste inrättas ett utbytesprogram för unga jordbrukare för att underlätta utbytet av bästa praxis.
64. Europaparlamentet föreslår att man ska se till att bevara, förbättra och sprida produktionsmetoder som är specifika för ett visst område eller som utgör en del av det europeiska kulturarvet.
65. Europaparlamentet anser att frågan om bevarande av jordbruksfastigheter är intimt förknippad med frågan om unga jordbrukares etablering och att en politik bör införas som gör det möjligt att prioritera unga som etablerar sig som jordbrukare vid tilldelningen av mark. Parlamentet ber kommissionen rapportera om problemet avseende jordbruksfastigheter vid unga jordbrukares övertagande av jordbruk.
66. Europaparlamentet anser att etableringar i bolagsform bör stödjas effektivare genom att det införs särskilda åtgärder för denna form av etablering som gör det möjligt inte bara att minska etableringskostnaden för den unga jordbrukaren utan även att organisera arbetet på ett sätt som främjar jordbruksföretagets lönsamhet.
67. Europaparlamentet efterlyser inrättandet av ett europeiskt centrum för övervakning av etablering och överlåtelse av jordbruksföretag och landsbygdsområden.
68. Europaparlamentet rekommenderar ökad flexibilitet i förfarandena för etablering och överlåtelse genom följande åtgärder: successiv etablering, beaktande av godkännande av yrkeserfarenhet som den sökande har förvärvat tidigare om vederbörande inte uppfyller utbildningskravet, undantag från åldersvillkoret när den sökande har en livskraftig etableringsplan, särskilt i mindre gynnade jordbruksområden, etc.

69. Europaparlamentet anser att nödvändiga åtgärder måste vidtas för att stödja, ledsaga och råda unga jordbrukare inom ramen för systemet för startstöd, i syfte att öka antalet framgångsrika etableringar och samtidigt minimera eller eliminera antalet avhopp eller konkurser.
70. Europaparlamentet föreslår införandet av ett europeiskt år för dialog mellan städer och landsbygd.
71. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att generellt uppmuntra unga personer som är villiga att starta jordbruk genom en tillförlitlig politik, ändamålsenlig administrativ förvaltning och maximalt stöd till företagsledning.
72. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att med jämna mellanrum presentera lägesrapporter om situationen för unga jordbrukare och samråda med de berörda organisationerna för unga jordbrukare.
73. Europaparlamentet betonar nödvändigheten av att ledsaga de unga jordbrukarna under åren efter deras etablering och att införa en särskild reservfond som hjälper dem att klara oförutsebara händelser under etableringsfasen, såsom svåra väderförhållanden som skadar skörden eller en kraftig kostnadsökning.
74. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga hur nya jordbrukare inom hela EU ska kunna utbyta god praxis om nyskapande produktions- och förvaltningstekniker inom jordbruket.
75. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Inledning

I och med att reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken har avslutats har det skapats förhoppningar om en europeisk jordbrukssektor som grundas på en mångsidig modell och ökad konkurrenskraft, en utveckling som Europaparlamentet visar särskilt intresse för, i synnerhet när det gäller unga jordbrukare.

På föredragandens initiativ har man velat belysa vilka utmaningar de unga jordbrukarna står inför. Med anledning av detta har parlamentet anordnat en offentlig utfrågning i syfte att ringa in de problem som de unga jordbrukarna kan komma att ställas inför beträffande den gemensamma jordbrukspolitiken och de möjligheter som den kan erbjuda.

Målet med betänkandet

Det är viktigt att de berörda parterna fås att inse vikten av att prioritera initiativ till förmån för unga jordbrukare och av att vilja lösa både strukturella och normativa problem. De resultat som uppnåtts med avseende på gällande lagstiftning på gemenskapsnivå och nationell nivå visar att det är nödvändigt att fortsätta med initiativen till förmån för nya jordbruk och unga jordbrukare. Det huvudsakliga målet är att konkret främja de ungas tillgång till den jordbruksbaserade livsmedelssektorn och att samtidigt genomföra ett generationsskifte, vilket ökar sektorns dynamik.

Aktuellt scenario

Inom det europeiska jordbruket ägnar man sig nu åt många uppgifter: producera livsmedel av hög kvalitet, garantera livsmedelssäkerhet, skydda miljön (mark och vatten), underhålla landskapet, bevara och sprida lokala kulturella traditioner. De senaste åren har därför sektorns aktörer, forskare och beslutsfattare inte bara inriktat sig på frågor som rör effektiviteten och konkurrenskraften hos de olika områdena inom livsmedelssektorn, utan också på frågor som gäller jordbrukets olika funktioner och den nyckelroll som jordbrukssektorn spelar för en hållbar landsbygdsutveckling. I detta sammanhang ställs de unga jordbrukarna inför utmaningar till följd av ökad öppenhet på de internationella marknaderna och de måste ta ansvar för kampen mot klimatförändringarna, vars effekter på miljön blir allt tydligare.

På grund av de strukturella förändringar som pågår på landsbygden har jordbrukssektorn dock svårt att fullfölja dessa uppgifter. Sedan många år tillbaka har man därför kunnat se en utveckling inom EU att landsbygdsområdena avfolkas, vilket är som mest tydligt där förhållandena är som svårast. Samtidigt blir landsbygdens invånare äldre. Mer än hälften av EU-jordbruken drivs av jordbrukare som är äldre än 55 år, och en fjärdedel av jordbrukarna är till och med över 65 år gamla.

Situationen är som mest kritisk i unionens sydliga länder. Jordbrukare som är under 35 år utgör endast 7,6 procent av jordbrukarna i gemenskapen. I Österrike och Tyskland är 17 procent av det totala antalet jordbrukare unga jordbrukare, i Finland och Belgien utgör de

mer än 14 procent, i Frankrike och Irland är de cirka 12 procent. Medelhavsländerna har den lägsta andelen unga jordbrukare, särskilt Portugal (3,7 procent) och Italien (5,2 procent).

Det förefaller därför lämpligt att prioritera åtgärder som främjar de ungas etablering inom ett mångsidigt jordbruk. De unga driver jordbruk som i genomsnitt är mer lönsamma tack vare att man gjort medvetna val inriktade på nytänkande, tillämpat odlingsmetoder som är förenliga med ekosystemen och anpassat sig bättre till marknadens efterfrågan.

Gemenskapens intresse för unga jordbrukare är antingen mer allmänt inriktat på att främja små och medelstora företag eller på att på strikt sektoriell nivå erkänna jordbrukets mångfunktionella roll. I Europeiska unionen kan etablering och bibehållande av unga inom jordbrukssektorn främjas både genom så kallade övergripande stöd (med andra ord berör de samtliga jordbrukare, t.ex. investeringsstöd till jordbruksföretaget) och särskilda bestämmelser avsedda endast för bidragsberättigade mottagare under 40 år.

De särskilda gemenskapsinstrumenten som är avsedda särskilt för unga jordbrukare kan delas upp i två kategorier:

1. Stödåtgärder som samfinansieras av EJFLU.
2. Åtgärder som planeras inom ramen för gemenskapsprogram för vidareutbildning eller forskning eller genom andra investeringar som förvaltas direkt av Europeiska unionen och som även gäller unga jordbrukare samt åtgärder för förtidspensionering.

Den första åtgärds-kategorin är mer direkt knuten till jordbruket, men den grundas inte på någon särskild bestämmelse för unga jordbrukare och gör det inte obligatoriskt att tillämpa åtgärderna på kategorin unga jordbrukare.

I artikel 20 i förordning (EG) nr 1698/2005 föreskrivs stöd för att underlätta unga jordbrukares etablering som ägare av jordbruksföretag. I detta sammanhang fästs mycket stor vikt vid en utvecklingsplan (för investeringar och planerad verksamhet) som med hjälp av särskilda indikatorer kan visa genomförbarheten och lönsamheten för de åtgärder som ska finansieras.

Startstödet kan bestå av följande:

- Ett engångsbidrag, där det högsta tillåtna beloppet uppgår till 25 000 euro.
- En räntesubvention för lån som ska täcka utgifter i samband med etableringen (beloppet för det kapitaliserade värdet av räntesubventionen får inte överstiga beloppet för engångsbidraget).

Beträffande yrkesutbildning och information föreskrivs i artikel 20 i förordningen också att initiativ ska främjas för att stödja kunskap och spridning av innovativa metoder, särskilt för att förbereda jordbrukarna på en ny inriktning på kvalitetsprodukter, tillämpning av produktionsmetoder som är mer förenliga med markbevarande och markförbättring och som på ett bättre sätt motsvarar konsumenternas förväntningar samt för att ge dem nödvändig utbildning i hur man förvaltar ett lönsamt jordbruksföretag.

Enligt bestämmelserna i ovanstående artikel kan stöd till förtidspension bestå av följande:

- Ett stöd på högst 180 000 euro till jordbrukare som beslutar sig för att avveckla sin jordbruksverksamhet och att överlåta jordbruket på en annan jordbrukare.

- Ett stöd på högst 40 000 euro till jordbruksanställda som beslutar sig för att definitivt lämna jordbruksverksamheten vid överlåtelsen.

Dessa stöd kan betalas ut under högst 15 år.

Problem och möjligheter

I de föregående analyserna framkommer att de kritiska punkterna framför allt gäller problemen med de höga etableringskostnaderna för unga jordbrukare. I synnerhet finns det hinder för att få tillgång till lån och svårigheter att lämna de garantier som finansieringsinstituten kräver, särskilt kravet att någon går i borgen. Dessa svårigheter accentueras genom de många olika villkor som gäller för lån till jordbrukare i de olika medlemsstaterna. Följaktligen gör den höga skuldsättningen bland unga jordbrukare i många fall att de åtgärder som förverkligas genom startbidraget blir meningslösa, och att de förväntade effekterna av bestämmelserna om statligt stöd, som många medlemsstater använder, blir mycket små.

När det gäller problemet med startbidrag och de eventuella effekterna av en uppdelning av produktionsenheten vid arvskifte finns det möjlighet att få diversifieringsfördelar i stället för skalfördelar. Så är fallet med jordbruksföretag vars ekonomiska storlek inte nödvändigtvis påverkar deras lönsamhet och som ofta är en tillgång i fråga om mångfald och specifika särdrag. På grundval av de nya bestämmelserna i den gemensamma jordbrukspolitikens bör denna möjlighet uppmuntras genom att framhäva de faktorer som är specifika för det europeiska jordbruket. Det skulle i detta sammanhang vara möjligt att planera olika stimulansåtgärder för att främja förvaltning av jordbruksfastigheter i olika företagsformer:

- handelsbolag,
- enskild firma,
- kommanditbolag,
- kommanditaktiebolag,
- aktiebolag,
- företag med begränsat personligt ansvar,
- kooperativt företag (särskilt små kooperativ med fem till åtta anslutna) etc.

I de flesta fall innebär dessutom ett arvskifte inte att produktionsenheten delas upp.

I detta sammanhang tycks det som att tilldelning av startstöd borde vara en obligatorisk åtgärd vid utarbetande av program för landsbygdsutveckling för att konkret prioritera initiativ till förmån för unga. När det gäller kvinnliga jordbrukare bör dessutom utbildning och utveckling av kvinnors ledarskap och företagsamhet i första hand inriktas mot nya jordbruksföretag som huvudsakligen drivs av kvinnor i följande bolagsformer:

- Enskild firma eller bolag som till minst 60 procent leds av kvinnor.
- Enmansbolag eller kooperativ som består av kvinnor.
- Bolag vars andelar till åtminstone två tredjedelar ägs av kvinnor.

När det gäller möjligheten att höja värdet på produkter och tjänster från jordbruket, i synnerhet från nya jordbruksföretag, är det uppenbart att kvalitetsmässiga åtgärder kan fungera som en katalysator för att öka kraftigt specialiserade produkters andel av gamla marknader och göra det lättare för dem att ta sig in på nya marknader. Genom att stärka

jordbruksprodukters koppling och anknytning till ett geografiskt område blir det möjligt att skapa ett större mervärde, som ett resultat både av kulturella och odlingsmässiga traditioner som har gått i arv till de unga europeiska jordbrukarna. Detta bör därför erkännas som en investeringsmöjlighet som gynnar samhället som helhet. De unga, mycket dynamiska jordbrukarna som är starkt inriktade på innovation kan öka sin konkurrenskraft om de får företräde i tillgången till program för stöd och spridning. Särskilt internationella stödkampanjer för flera produkter, i vilka framför allt nya företag deltar, skulle kunna få ökat stöd från gemenskapen genom att gemenskapsbidraget ökas från 50 till 60 procent, något som redan har genomförts i frukt- och grönsakssektorn. På den inre marknaden kan informationsåtgärder för jordbruksprodukter och livsmedel särskilt inriktas på skolungdomar genom att man förutom vanliga faktorer som livsmedelssäkerhet eller miljövänliga produktionsmetoder också framhåller förankring i traditioner, välgörande effekter av en särskild produkt eller kostindikationer. Det skulle alltså vara möjligt att få ett resultat med två positiva aspekter: att främja konsumtionen av sunda produkter och att främja en balanserad livsstil.

Mot bakgrund av de multilaterala förhandlingarna och i ljuset av ett större öppnande av tredjeländers marknader måste de unga jordbrukarna ha tillgång till information och instrument för att kunna bedöma marknadstendenser. Att använda sig av centrum för övervakning av nya företag kan vara ett sätt att nå detta mål.

När det gäller utbildning om livsmedel (ej hälsovård) är det tydligt att jordbrukarnas särskilda kunskaper om t.ex. produktionsteknik, produkternas kvalitativa och organoleptiska egenskaper, miljön och om en odlingstradition som är knuten till ett visst produktionsområde är en tillgång som kan stärkas och spridas. Målet är att understödja särskilda egenskaper hos en jordbruksprodukt i syfte att främja en god utbildning om livsmedel och miljö med utgångspunkt i ett unikt koncept: jordbrukskultur som ger näring. I detta sammanhang är det europeiska jordbruket unikt, och uppdraget att främja det kan anförtros unga jordbrukare.

Jord- och skogsbrukssektorn bidrar till markens upptagning av koldioxid tack vare fotosyntesen av klorofyll och gör det alltså möjligt för kolcykeln att gå mellan biosfären och geosfären. De unga jordbrukarna är per definition de som kommer att få bära ansvaret för jordbrukets framtid i Europa, och de måste därför anta de utmaningar som klimatförändringarna innebär. Erkännandet av jordbrukssektorns potential för att skydda miljön bör, uppbackat av nödvändiga medel, ta sig uttryck i konkreta åtgärder för att upprätthålla och utvidga den mark som avsätts för jordbruksverksamhet.

Stödet till forskning inom jordbrukssektorn bör alltmer inriktas mot de föränderliga behoven, så att jordbruksverksamhetens multidisciplinära inriktning beaktas.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	6.5.2008
Slutomröstning: resultat	+: 28 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Vincenzo Aita, Peter Baco, Bernadette Bourzai, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Giovanna Corda, Joseph Daul, Albert Deß, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Véronique Mathieu, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Liam Aylward, Esther De Lange, Ilda Figueiredo, Gábor Harangozó, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Kyösti Virrankoski